

	T.C. ORDU ÜNİVERSİTESİ İLAHİYAT FAKÜLTESİ İSLAM TARİHİ VE SANATLARI BÖLÜMÜ 2025-2026 BAHAR DÖNEMİ SİYER-II DERS İZLENESİ				Doküman No:	
					Yayın Tarihi:	
					Revizyon Tarihi:	5/02/2026
					Revizyon No:	
					Sayfa:	7
Bölüm Adı	İlahiyat					
Dersin Kodu	Dersin Adı	Dersin Türü	Yıl	Yarıyıl	AKTS	
İFA108	Siyer -II	Zorunlu	1	2	3	
Dersin Seviyesi						
Lisans						
Haftalık Ders Saati (Kurumsal)		Haftalık Uygulama Saati		Haftalık Laboratuvar Sayısı		
2						
Öğrenim Türü						
Örgün						
Eğitim Dili						
Türkçe						
Dersin Amacı						
Öğrencilerin: • Mekke'nin Fethi'nden itibaren Hz. Peygamber'in Medine dönemindeki siyasî, askerî ve diplomatik faaliyetlerini tarihsel bağlam içerisinde kavramalarını sağlamak, • Fetih sonrası Arap yarımadasındaki dinî ve toplumsal dönüşümü analiz edebilmelerini temin etmek, • Hz. Peygamber'in devlet yönetimi, kurumsallaşma ve diplomasi anlayışını değerlendirebilmelerini sağlamak, • Hz. Peygamber'in aile hayatı, idarî uygulamaları, ekonomik düzenlemeleri ve sosyal politikalarını bütüncül bir perspektifle inceleyebilmelerini mümkün kılmak, • Hz. Peygamber'in örnek kişiliğini ahlâkî liderlik, adalet, hoşgörü ve toplumsal kapsayıcılık çerçevesinde yorumlayabilmelerini sağlamak, • Veda Haccı ve Veda Hutbesi bağlamında evrensel mesajı günümüz değerleriyle ilişkilendirebilmelerini desteklemek, • Siyer bilgisini tarihsel veri ile ahlâkî model arasında irtibat kurarak analitik ve eleştirel biçimde değerlendirebilmelerini kazandırmak.						
Dersin Ön Koşulu Olan Dersler						
Yok						
Dersin Ön Koşulu Olduğu Dersler						
Yok						
Dersin İçeriği						
• Mekke'nin Fethi ve fetih sonrası Arap yarımadasındaki siyasî ve dinî gelişmeler • Hz. Peygamber'in Yahudi ve Hristiyan topluluklarla ilişkileri ve diplomatik faaliyetleri • Medine döneminde idarî, askerî ve ekonomik yapılanma süreci • Hz. Peygamber'in örnek kişiliği, aile hayatı ve toplumsal ilişkileri • Veda Haccı, Veda Hutbesi ve Medine döneminin evrensel mesajı						

Ders İçin nerilen Diğer Hususlar	
Yok	
Staj Durumu	
Yok	
Ders Kitabı / Malzemesi*	
1	Sarıçam, İbrahim. Hz. Muhammed ve Evrensel Mesajı. Ankara: DİB Yayınları, 2004.
2	Avcı, Casim. Son Peygamber Hz. Muhammed. İstanbul: İsam Yayınları, 2007
İlave Kaynak(lar)*	
1	Apak, Adem. Siyer-i Nebi. İstanbul: Ensar Neşriyat, 2023.
2	Şulul, Kasım. Hz. Peygamber Dönemi Kronolojisi (2 Cilt). İstanbul: İnsan Yayınları, 2022.
3	Demircan, Adnan. Siyer. İstanbul: Beyan Yayınları, 4. Basım, 2019.
4	Hamidullah, Muhammed. İslam Peygamberi. Çev. Salih Tuğ. İstanbul: İrfan Yayınevi, 5. Basım, 1993
5	Baş, Eyüp. <i>İslam Tarihi El Kitabı</i> . Ankara: Grafiker Yayınları, 2012.
6	Diyanet İslam Ansiklopedisi'nin konu ve kişilerle ilgili maddeleri.
Dersi Veren ğretim Elemanı/Elemanları	
Dr. Öğretim Üyesi Feridun TEKİN, Dr. Öğr. Üyesi Veysel Z	

DERS ÖĞRENME ÇIKTILARI**						
ÖÇ-1	Mekke'nin Fethi'nden itibaren Hz. Peygamber'in Medine dönemindeki siyasî, askerî ve diplomatik faaliyetlerini tarihsel bağlamı içerisinde açıklar.					
ÖÇ-2	Fetih sonrası Arap yarımadasında meydana gelen dinî, toplumsal ve siyasal dönüşümü analiz eder.					
ÖÇ-3	Hz. Peygamber'in devlet yönetimi, kurumsallaşma ve diplomasi anlayışını temel uygulamalarıyla değerlendirir.					
ÖÇ-4	Hz. Peygamber'in örnek kişiliğini ahlâk, adalet, hoşgörü ve toplumsal kapsayıcılık çerçevesinde yorumlar.					
ÖÇ-5	Veda Haccı ve Veda Hutbesi bağlamında Hz. Peygamber'in evrensel mesajını günümüz toplumsal ve ahlâkî değerleriyle ilişkilendirir.					
HAFTALIK DERS İÇERİKLERİ						
Hafta	Konular	Hedefler	Yetkinlikler			Kaynaklar ***
			1	2	3	
1.	Mekke'nin Fethi (8/630)	Fethin sebepleri, stratejisi ve sonuçlarının değerlendirilmesi.	x			(Sarıçam, s. 206–214)
2.	Huneyn, Evtas Savaşları ve Tâif Kuşatması	Fetih sonrası askerî ve siyasî gelişmeler.	x			(Sarıçam, s. 214–219)
3.	Müşriklerle İlişkilerde Son Aşama	Tevbe süreci ve Arap yarımadasındaki dönüşüm.	x			(Sarıçam, s. 219–221)
4.	Yahudilerle İlişkiler ve Hayber'in Fethi	Medine siyasetinde güç dengeleri.	x	x	x	(Sarıçam, s. 221–236)
5.	Hristiyanlarla İlişkiler (Mûte, Tebük, Necran)	Bölgesel diplomasi ve askerî strateji.	x			(Sarıçam, s. 236–245)
6.	İslam'a Davet Mektupları ve Heyetler Yılı	Evrensel davet anlayışı ve diplomatik açılım.	x			(Sarıçam, s. 248–254)

7.	Hız. Peygamber'in Örnek Kişiliği (I)	Davetçilik, doğruluk, adalet ve hoşgörü.	x		x	(Sarıçam, s. 263–276)
8.	Ara Sınav Haftası ● Ara sınav; ilk 7 hafta işlenen konuları ve hedefleri kapsayacak şekilde hazırlanacak, geçerli ve güvenilir ölçme araçlarıyla gerçekleştirilecektir. Ara sınav değerdendirme: %100 sınav, %0 ödev.					
9.	Hız. Peygamber'in Örnek Kişiliği (II)	Cömertlik, tevazu, yeniliklere yaklaşım.	x			(Sarıçam, s. 276–282)
10.	Hız. Peygamber'in Aile Hayatı	Aile modeli ve sosyal sorumluluk.	x			(Sarıçam, s. 284–291)
11.	Hız. Muhammed ve İdare	Kurumsallaşma, idarî ve askerî teşkilat.	x			(Sarıçam, s. 295–303)
12.	Ekonomik Faaliyetler	Medine ekonomik düzenlemeleri ve çalışma hayatı.	x			(Sarıçam, s. 306–314)
13.	Sosyal ve Kültürel Faaliyetler	Eğitim, aile, toplum yapısı ve kültürel hayat.	x			(Sarıçam, s. 315–332)
14.	Toplum Kesimleri ve Toplumsal Sorunlar	Kadınlar, gençler, fakirler, özürlüler ve sosyal problemler.		x		(Sarıçam, s. 335–381)
15.	Veda Haccı, Vefat ve Medine Döneminin Genel Değerlendirmesi	Veda Hutbesi bağlamında evrensel mesaj.	x	x		(Sarıçam, s. 386–404)
16.	Yarıyıl Sonu Sınavı Haftası ● Yarıyıl sonu sınavı; ilk 7 hafta işlenen konuların %25'ini, ara sınav sonrası işlenen konuların %75'ini kapsayacak şekilde hazırlanacak, geçerli ve güvenilir ölçme aracıyla gerçekleştirilecektir.					

Öğrenci Sorumlulukları ve Ödevler

Öğrenci Sorumlulukları:

1. Her konuyla ilgili ilave kaynaklarda yer alan yayınların bireysel olarak araştırılması.
2. Öğrencilerin aktif katılım sağlamaları için ilgili haftanın konusuna ilişkin kaynakları okuması.
3. Derse devama ilişkin sınırın aşılmaması.
4. Dersin hedeflerinin gerçekleşme düzeyine ilişkin ders sorumlusu öğretim elemanına geri bildirimlerde bulunması.

Ödevler

Konusu:

Açıklama:

Son Teslim Tarihi:

Yarıyıl İçi Değerlendirmeye Katkısı (%):

Ders Değerlendirme			
Yarıyıl (Yıl) İçi Etkinlikleri		Adet	Değer
Ara Sınav		1	100
Toplam			100
Yarıyıl (Yıl) Sonu Etkinlikleri		Adet	Değer
Final Sınavı		1	100
Toplam			100
Yarıyıl (Yıl) İçi Etkinlikleri			%40
Yarıyıl (Yıl) Sonu Etkinlikleri			%60
Toplam			%100
Ders İş Yükü			
Etkinlikler	Sayı	Süre (Saat)	Toplam İş Yükü (Saat)
Ara Sınav	1	1	1
Final Sınavı	1	1	1
Derse Katılım	14	2	28
Bireysel Çalışma	14	2	28
Ara Sınav İçin Bireysel Çalışma	1	2	2
Final Sınavı İçin Bireysel Çalışma	1	2	2
Okuma	14	2	28
Toplam İş Yükü (Saat)			90
AKTS (Toplam İş Yükü/30)			90/30=3

Program Çıktıları (PÇ) ile Siyer-I Dersi Öğretim Çıktıları (ÖÇ) Matrisi

Öğretim Çıktıları	ÖÇ 1	ÖÇ 2	ÖÇ 3	ÖÇ 4	ÖÇ 5	ÖÇ 6	ÖÇ 7
Program Çıktıları							
PÇ 1. İlahiyat alanında kazanılan yeterliliklere dayalı, kuramsal ve uygulamalı bilgilere sahiptir.	3	3	3	3	3		
PÇ 2. İlahiyat alanında edindiği kuramsal ve uygulamalı bilgileri eğitim-öğretim, araştırma ve topluma hizmet alanlarında kullanır, çözümler ve uygular.			3				
PÇ 3. İlahiyat alanında karşılaşılan kadim ve güncel dini meseleleri saptama, tanımlama, yorumlama, formüle etme ve çözüm bulmada bireysel veya ekip üyesi olarak sorumluluk alır.	3	3	4	3	4		
PÇ 4. İlahiyat alanındaki bilgi ve becerileri kullanarak, hem kendisinin hem de sorumluluğu altında çalışanların kişisel ve mesleki gelişimine yönelik etkinlikleri planlar		2	3				
PÇ 5. İlahiyat alanında edindiği bilgi ve becerileri eleştirel bir yaklaşımla değerlendirir ve yaşam boyu öğrenmeye ilişkin olumlu tutum geliştirir.			3				
PÇ 6. İlahiyat alanındaki çeşitli bilimsel, sosyal, kültürel ve sanatsal etkinliklere katılır.							
PÇ 7. Anadilde ve yabancı dilde ilahiyat alanında kuramsal ve uygulamalı bilgileri izler ve bunları ilgili alandaki paydaş kişi ve kuruluşlarla paylaşır.							
PÇ 8. Çağın gerektirdiği dijital okuryazarlık becerisine sahip olur bunu ilahiyat alanında etkin bir şekilde kullanır.							
-PÇ 9. Dini anlayış ve uygulamaların evrensel, toplumsal, hukuki ve etik değerlere ilişkin yansımaları hakkında farkındalık sahibidir.		2					
PÇ 10. Değişen hayata ve yeniliğe karşı açık tutuma sahip olarak bilimsel, toplumsal, ekonomik, yasal ve siyasal gelişmelerden haberdardır.	3	2	3	2	3		
PÇ 11. İlahiyat alt dalları ve diğer bilim alanları ile ilişki kurarak disiplinler arası araştırma, inceleme, analiz ve yorum yapar.		2					

Programa Özgü Ölçütler (PÖÖ) ile Siyer-I Dersi Öğretim Çıktıları (ÖÇ) Matrisi

Öğretim Çıktıları	ÖÇ 1	ÖÇ 2	ÖÇ 3	ÖÇ 4	ÖÇ 5	ÖÇ 6	ÖÇ 7
Programa Özgü Ölçütler							
PÖÖ 1 Kur'an-ı Kerim bilgisine, doğru tilavet becerisine ve yeterli ezbere sahip olma							
PÖÖ 2 Arapça temel kaynakları okuma ve anlama yetkinliğine sahip olma							
PÖÖ 3 İtikat, ibadet, ahlak ve muamelata dair usul ve esasları kavrama ve dayandığı temelleri bilme							
PÖÖ 4 Kur'an ve sünnet bütünlüğünü esas alan bir yaklaşıma sahip olma							
PÖÖ 5 Bütüncül ve sistematik bir dini düşünce ve kavrayışa sahip olma			3				
PÖÖ 6 Zaman ve mekâna göre ortaya çıkan farklı dini yaklaşımları doğru anlama ve tutarlı değerlendirme yetkinliğine sahip olma	3	3	3	3	3		
PÖÖ 7 Din istismarı, şiddet, İslam karşıtlığı gibi dine ve topluma zararlı eğilimlere karşı söylem	3	3	3	4	3		

ve tutum geliştirebilme yetkinliğine sahip olma							
PÖÖ 8 Farklı düşünce ve yorumlar karşısında saygı ve adaleti esas alma yetkinliğine sahip olma				4			
PÖÖ 9 Kişi ve kurumlar yerine ilke ve değerleri üstün tutan bir anlayışa sahip olma	4	4	4	4	5		
PÖÖ 10 Dinin temel kaynakları ve bilimsel verilere dayalı din eğitimi ve din hizmetleri verme yetkinliğine sahip olma							
PÖÖ 11 Toplumun inanç, ibadet, ahlak, örf ve adetlerini İşlam'ın temel kaynakları ışığında yorumlama ve toplumu aydınlatma yetkinliğine sahip olma			3				
PÖÖ 12 Dini danışmanlık ve rehberlik bilgi ve becerisine sahip olma							
PÖÖ 13 Akıl, bilgi, istişare, emanete riayet, ehliyet ve adalet gibi temel değerler/ilkeler ışığında çalışma ve sorumluluk üstlenebilme yetkinliğine sahip olma				4			
PÖÖ 14 İşlam kültür, sanat ve medeniyeti hakkında temel ve bütüncül bilgilere sahip olma	4	4	4	4	4		

Açıklamalar:

* Kaynaklar İSNAD atıf sistemin kaynakça yazım usulüne göre yazılacaktır.

** İlave öğrenme çıktısı yazmak için satır açabilirsiniz.

***Kaynaklar İSNAD metin içi atıf gösterme usulüne göre yazılacaktır.

****Ders sorumlusu öğretim elemanının gerekli görmesi durumunda dersin içerik ve hedeflerine uygun ölçme ve değerlendirmeye esas olacak ödev/ödevler verebilir.

***** Ordu Üniversitesi İlahiyat Fakóltesi Ödev Hazırlama Kılavuzunda yer almayan hususlar, ders sorumlusu öğretim elemanı tarafından belirlenir.